

Næringslivets klimaerklæring

Næringslivets klimapanel

Fra visjon til praktiske løsninger

For å utvikle et helhetlig bidrag fra norsk næringsliv til løsning av energi- og klimautfordringen, har Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) etablert Næringslivets klimapanel. Panelet består av 29 toppledere innen norsk næringsliv.

Fra våren 2008 til høsten 2009 vil Næringslivets klimapanel arbeide med konkretisering og synliggjøring av de bidragene næringslivet kan gi på kort (1–4 år), mellomlang (2020) og lang (2050) sikt innenfor ulike sektorer. Klimapanelet vil også se nærmere på hva som må til av virkemidler, teknologiutvikling og samarbeid for å realisere tiltakene.

Arbeidet vil baseres på de grunnholdninger som beskrives i «Næringslivets klimaerklæring».

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Paul-Chr. Rieber".

Paul-Chr. Rieber
President
NHO

Næringslivet utvikler løsninger

Næringslivet har en viktig rolle når praktiske løsninger på komplekse energi- og klimautfordringer skal utvikles og gjennomføres:

- Norsk næringsliv ønsker å ta aktiv del i utviklingen av praktiske tiltak gjennom hele verdikjeden fra forskning og utvikling, pilot- og demonstrasjonsprosjekter, og frem til kommersielle produkter og systemløsninger.
- Norsk næringsliv vil bidra til å skape en felles og realistisk forståelse for hvilke praktiske løsninger som må til, hva det vil koste, hvilken tid det vil ta å gjennomføre og hvordan løsningene vil påvirke næringslivet og samfunnet for øvrig.
- Næringslivet mener at man vil oppnå de beste løsningene gjennom godt samspill mellom myndigheter, bedrifter, forskningsmiljøer og allmennheten.

Et klimapolitisk program for Norge må være langsiktig og kunnskapsbasert. Klimautfordringene vil innebære betydelige kostnader, og de mest kostnadseffektive løsningene må derfor velges. Samtidig skapes nye forretningsmuligheter innenfor energieffektivisering, energiproduksjon fra

fornybare energikilder, klimavennlige transportløsninger og fangst og lagring av CO₂.

Økt satsing på forskning og utvikling er en nødvendig drivkraft for utvikling av ny og konkurransedyktig industri. Fremtidsrettede teknologier må støttes i en tidlig fase for å påskynde innovasjoner, skape raskere klimaløsninger og utvikle næringsvirksomhet for fremtiden.

Tiltakene må ha global effekt

Statens forurensningstilsyns tiltaksplan og Lavutslippsutvalget viser at det fremdeles er mulig med betydelige reduksjoner av klimagassutslipp i Norge til akseptabel kostnad. Slike utslippsreduksjoner ønsker næringslivet å være med på å realisere. I tillegg må klimapolitikken og -virkemidlene være knyttet til internasjonale løsninger. Norsk gass-, kraft- og prosessindustri, og teknologi-leverandører kan gi betydelige bidrag til kostnadseffektive, globale utslippsreduksjoner. Norsk næringsliv har posisjonert seg for å ta del i denne globale klimautfordringen:

- Norsk kraftforsyning er basert på fornybar vannkraft. Norge har fremdeles rikelig med fornybare energiresurser som kan utvikles, også «nye» fornybare.
- Norske bedrifter har høy teknologisk kompetanse og har utviklet og tilbyr klima- og energieffektive løsninger som kan benyttes innen bygg, transport og infrastruktur.
- Norsk prosessindustri har i løpet av de siste 10–15 årene redusert utslippene per produsert enhet slik at de i dag er i verdensklasse i lave utslipp.
- Norsk olje- og gassproduksjon er internasjonalt ledende i lave utslipp fra produksjonen. Det er fremdeles ressursgrunnlag for videre utvikling, både i mer modne områder og i nordområdene.

Alle parter har sine roller og må bidra

Markeder og løsninger utvikles i et samspill mellom næringsliv, myndighetene, forskningsmiljøer og forbrukerne/allmennheten.

Næringslivets bidrag:

Næringslivet utvikler de beste løsningene når markedet er preget av nyskaping og konkurranse. Teknologi er en avgjørende faktor, både gjennom nyutvikling og ved å ta i bruk best tilgjengelige teknologi. Næringslivet vil:

- Sørge for at best tilgjengelige kommersielle teknologier, enkeltkomponenter og systemer, tas i bruk både lokalt og globalt så raskt som mulig. Næringslivet vil bidra aktivt til å identifisere og fjerne barrierer som hindrer hurtig gjennomføring.
- Satse offensivt på energieffektivisering, herunder kompetanseheving av bransjenes aktører og videre utvikling og implementering av teknologi og systemer.
- Forsterke innsatsen i langsiktig teknologiutvikling for energieffektivisering, fornybar energi, og karbonfangst og -lagring.
- Inkludere klimavurderinger og klimakostnader i alle investeringsbeslutninger. Tilby produkter som i et livsløpsperspektiv gir lavt energiforbruk og lave utslipp. Synliggjøre gjennom produktopplysning og merke-

ordninger hvilke valgmuligheter stadig mer miljøbevisste kunder har.

- Øke bevisstheten ved den enkelte bedrift om hvordan egen bedrift, direkte og indirekte, påvirker klimaet. Synliggjøre næringslivets innsats for lavere klimagassutslipp, og sammen med de ansatte sette i gang felles tiltak på arbeidsplassen.

Myndighetenes bidrag:

Politiske rammeverk må formes slik at de fremmer nyskaping og kostnadseffektive løsninger som balanserer nasjonale og globale tiltak og virkninger. Regler og rammebetingelser må avklares tidlig nok, slik at næringslivet får forutsigbarhet og tid nok til å utvikle løsninger. Norske myndigheter bør særlig arbeide med å:

- Skape et mest mulig effektivt globalt kvotesystem basert på en internasjonal klimaavtale mot år 2020 med oppslutning fra flest mulig land. Kvantifiserte utslippsforpliktelser må tilpasses landenes utviklingsnivå med opplegg for teknologispredning, -finansiering og bruk av prosjektbaserte mekanismer.

- Sikre norsk næringsliv samme vilkår og støtteordninger som sine konkurrenter i EU. Satse på frivillige avtaler mellom næringslivet og myndighetene. Bidra til at EU velger sine virkemidler slik at det ikke fører til karbonlekkasje og unødvendig flytting av industri til områder med lavere miljøstandard.
 - Gi norsk næringsliv en aktiv rolle i utvikling og gjennomføring av utslippsreducerende prosjekter i utlandet, siden norske myndigheter i årene fremover vil bruke mange milliarder kroner utenlands til kvotekjøp, skogtiltak og utviklingsbistand.
 - Utarbeide nasjonale planer for energieffektivisering for alle sektorer. For bygninger må innføring av merkeordninger prioriteres. Merkeordningene må baseres på bygningenes beregnede energibehov, slik at ordningen blir troverdig og akseptert av forbrukerne.
 - Innføre ulike stimuli i utviklings- og tidlig gjennomføringsfase, også virkemidler utover de markedsbaserte, slik at det skapes forretningsmessig grunnlag for å utvikle norsk næringsliv. Ta i bruk ny teknologi innen energieffektivisering, fornybar energi og CO₂-fangst og -lagring. I sluttbrukerleddet må det legges til rette for teknologinøytrale og kostnadseffektive løsninger.
 - Få inn klimavurderinger i offentlige anskaffelser og planprosesser som bestemmer hvordan samfunnet, arealbruken, infrastrukturen og transportløsninger formes.
- Forbrukernes og allmennhetens bidrag:**
- Markeder utvikles av etterspørsel fra kunder og allmennhet. Forbrukernes primære bidrag vil være å kjøpe produkter som i et livsløpsperspektiv gir lavt energiforbruk og lave klimagassutslipp. Endrede forbruksvaner og -holdninger kan oppnås ved å:
- Øke kunnskapen om hvordan den menneskelige aktiviteten og de daglige beslutningene påvirker energibruk og klimagassutslipp.
 - Stimulere til energisparing, energieffektivisering og energikonvertering.
 - Utvikle incentiver for bruk av miljøvennlige produkter og tjenester, og derved skape et konkurransedyktig grunnlag for videre fremvekst av slike markeder.
 - Øke helhetsforståelsen av de dilemmaer og valg, nasjonalt og globalt, som er knyttet til samfunnsutvikling, energi og klima.

Næringslivets klimapanel består av:

NHOs president

(Erling Øverland til juni 2008,

Paul-Chr. Rieber fra juni 2008)

NHOs visepresident

(Lisbeth Berg-Hansen til juni 2008,

Kristin Skogen Lund fra juni 2008)

Peder Backe, AS Backe

Tor I. Berge, Toyota

Rune Bjerke, DnB Nor

Per Otto Dyb, Siemens AS

Thorleif Enger, Yara ASA

Inge K. Hansen, Aker ASA

Marianne Harg, Tekna

Christian Joys, Avantor

Helge Lund, StatoilHydro ASA

Geir Lundkvist, Scandic Hotels AS

Henrik O. Madsen, Det Norske Veritas

Arne Malonæs, YIT Building Systems AS

Dag Mejdell, Posten Norge AS

Bård Mikkelsen, Statkraft AS

Dag Opedal, Orkla ASA

Eivind Reiten, Norsk Hydro ASA

Ola Mørkved Rinnan, Eidsiva Energi

Johan Rokstad, Østensjø Rederi AS

Christian Rynning-Tønnesen, Norske Skogindustrier ASA

Hanne Rønneberg, Skanska AB

Ingar Skaug, Wilhelm Wilhelmsen ASA

Unni Steinsmo, Sintef

Ola H. Strand, SAS Norge

Erling Sæther, Schenker AS

Jorunn Sætre, Halliburton AS

Jens Ulltveit-Moe, Umoe AS

Harald Vålandsmyr, Bussen Trafikkselskap AS